

to mu sdělil účel svého příchodu. V nepravu je zmateční stížnost, uplatňující, že zákonnému pojmu skutečného násilného vztažení ruky neodpovídá jednání obžalovaného pozůstávající jen v tom, že obžalovaný přiskočil R-ovi a vytrhl mu kabát z ruky. Naopak správně poukázal již první soud, k tomu, že násilí nemusí býti bezprostřední, že stačí, by alespoň nepřímo bylo namířeno proti osobě úřední, a že proto stačí násilí, směřující přímo proti kabátu, který soudní vykonavatel R. za účelem zabavení uchopil. Trestnost zločinu podle § 81 tr. zák. spočívá ve zprotivení se úřední osobě násilím, použitým v úmyslu, by úřední výkon byl zmařen; vytržením zabaveného kabátu z ruky R-ovy, tedy násilným činem, jehož účinek projevila se přímo i fysicky na funkci části těla úřední osoby — jeho ruky — dáno jest tudíž objektivně zprotivení se samé úřední osobě aktivním násilím, jemuž zjištěný úmysl obžalovaného na zmaření úředního výkonu — zabavení kabátu — dodává i po stránce subjektivní povahu v § 81 tr. zák. předpokládanou. Nežádá se, by se vrchnostenská osoba pokusila odpor přemoci a by za tím účelem použila protinásilí, ani, by sama byla přemožena (Sb. n. s. č. 2266). Namítá proto zmateční stížnost bezúspěšně, že soudní vykonavatel R. nemusil ani proti obžalovanému použití násilí, by snad jeho odpor přemohl.

Čís. 3581.

Výtka »zištnosti« při podnikání může sice býti urážlivou, vytýká-li se na př. pořadatelům dobročinných podniků, že pomýšleli při jich pořádání především na svůj vlastní zisk, zábavu a pod., nemůže však býti a není urážlivou, vytýká-li se obchodnímu podniku, že směřoval k do- cílení zisku.

Záleží-li trestný čin v kritice zamýšleného vydání adresáře a postupu při něm, jest přípustným důkaz pravdy o okolnostech, které kritiku vyvolaly.

(Rozh. ze dne 14. září 1929, Zm I 765/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromých obžalobců do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Liberci ze dne 22. listopadu 1928, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491, 493 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje zmatek podle § 281 čís. 9 písm. b) tr. ř., tvrdíc, že důkaz pravdy byl vůbec v souzeném případě nepřipustný, ježto seznam nebyl ještě vydán, že se tudíž nebylo ještě lze o jakosti a obsahu díla přesvědčiti a že též ještě nikdo nebyl uveden v omyl a ošizen, že důkaz pravděpodobnosti se obžalovanému podařil o vybírání 20 Kč a o placených inserátech, to že však k bez- trestnosti nestačilo, poněvadž nešlo o veřejný zájem. V tom směru jest uvéstí toto: Soud uvádí v důvodech rozsudkových obsah celého článku

Univerzita Karlova
Právnická fakulta

knihovna
nám. Curieových 7, 116 40 Praha 1

a i tu v závadném článku uvedenou okolnost, že se v článku zamýšlený seznam označuje jako informace továrnicky provedená, načež zjišťuje smysl článku takto: »Pisatel zažalovaného článku kritikuje tedy zamýšlené vydání seznamu a dodává, že podnikatelům tohoto vydavatelství seznamu při této akci záleželo více na zadání inserátu, pokud se týče na zaplacení a že podnikatelé (obžalobci) zaplacení ještě před vyhotovením zamýšleného díla, které již pro svou neúplnost za marné namáhání platiti má požadovali«, a dále, že »tendence článku byla, by členové říšského svazu německých hostinských živností, jichž zájmy má tiskopis »Hotel und Gastgewerbezeitung« nepochybně v první řadě zastávat, byli před akcí soukromých obžalobců varováni«. Z toho vidno, že soud spatřuje trestné jednání v kritice zamýšleného vydání adresáře a postupu při něm, a byl tudíž důkaz pravdy o okolnostech, které tuto kritiku vyvolaly, přípustným a bylo pak věcí soudu, by si na základě těchto průvodů učinil úsudek, zda se jednalo o kritiku onoho podniku a počínání si obžalovaných, držící se v přípustných mezích, či o bezdůvodné obviňování soukromých obžalobců z činů nepočetných nebo nemravných, nebo jich veřejné hanění. Není proto zmatek podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. odůvodněn, při čemž se k vývodům stížnosti podotýká, že důkaz pravděpodobnosti by k vyvinění obžalovaného v souzeném případě nebyl postačil, že se tu o veřejný zájem nejednalo a že soud, jak vidno ze slova »dokázáno«, též jen důkaz pravdy na mysli měl.

Zmatek podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. provádí stížnost tvrzením, že kritika, i když jest oprávněná, nesmí nikoho hanobiti, sesměšňovati a snižovati, a že obsah článku nemůže býti považován za přípustnou kritiku, poněvadž prý obžalovaný neprokázal ani jediné z urážlivých tvrzení ve článku obsažených. I když se ponechá stranou, zda stížnost tímto způsobem provádí uplatňovaný zmatek po zákonu, není stížnost ani věcně odůvodněnou. Soud nalézací vzal za prokázáno, »že vydavatelský podnik soukromých obžalobců zasílal hotelierům, kavárníkům, hostinským a majitelům autogarží okružníky, dotazníky, a pod. listiny, ve kterých bylo oznamováno vydání seznamu hostinských, hotelierů a kavárníků a pod., a za pouhé uveřejnění adresy po 20 Kč požadováno, a inserentům, kteří platili 100—300 Kč, slibováno, že jejich jména budou uvedena tučným písmem a že provozovatelé dotyčných živností byli při tom dotazováni, zda si přejí uveřejnění svých adres«. Soud nalézací dospívá na základě těchto zjištění k závěru, že uveřejnění adres činěno bylo závislým od vůle dotyčných podnikatelů, »že právě ti podnikatelé živnostenská, kteří měli býti v seznamu uvedeni, měli za to zaplatiti 20 Kč, jinak by bylo k uveřejnění jejich jména nedošlo, a že proto nelze pokládati zamýšlený seznam za úplný a spolehlivý, ježto právě oni z dotyčných živnostníků, kteří by se zdráhali zaplatiti onen poplatek, nebo jinak účast na uveřejnění odmítli, do seznamu by vůbec pojeti nebyli. Nepříznivá kritika, již pisatel článku činí, opírá se tedy zúplna o okolnosti podle pravdy tu jsoucí. Úsudky jeho o snížené hodnotnosti, neúplnosti a marnosti zamýšleného díla nejsou nikterak bez podkladu«. Krátkým smyslem rozsudku tedy jest, že podnik soukromými obžalobci zamýšlený směřoval k docílení zisku a že adresář

— po továrnicku sestavovaný — by byl neuvedl jména těch podnikatelů, kteří by požadované částky nebyli platili. Jde o otázku, zda tímto zjištěným smyslem článku byly překročeny meze dovolené kritiky, čili nic, a zda obsah kritiky dodával jí ráz urážlivý. Jest připustiti, že výtku zisťnosti při mnohém podnikání může býti urážlivou, na př. vytýká-li se pořadatelům dobročinných podniků, že pomýšleli při jich pořádání především na svůj vlastní zisk, zábavu, neb pod., avšak výtku ta nemůže býti a není urážlivou, vytýká-li se obchodnímu podniku, že směřoval k docílení zisku. O takový podnik však v souzeném případě jde. S ohledem na to, co uvedeno, přikloňuje se i Nejvyšší jako zrušovací soud k názoru soudu nalézacího, že meze dovolené kritiky závadným článkem překročeny nebyly. Avšak, i kdyby se vycházelo z předpokladu pro stěžovatele nejpříznivějšího, že meze ty byly překročeny, nelze pominouti, že rozsudek považuje důkaz pravdy ohledně obsahu kritiky za provedený a že důkazem tím je ona kritika v plné míře opodstaněna, jako úsudek, vyplývající ze zjištěných fakt.

Čís. 3582.

Skutková podstata podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 nevyžaduje, by rozšiřovatel tiskopisu věděl, že jde o tiskopis v cizině vydaný; cizozemský původ jest tu jen objektivní náležitostí deliktu.

Jde-li o jedinou trestnou činnost, rozšiřování téhož tiskopisu v různých směrech závadného, konsumuje odsouzení pro přečin samo sebou již i souběžné menší trestní zavinění, zakládající jen přestupek čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868.

(Rozh. ze dne 18. září 1929, Zm I 196/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 21. ledna 1929, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými, Václav P. a Václav Z. jednak přečinem, jednak přestupkem zanedbání povinné péče podle čl. III. čís. 3 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. a § 42 odst. druhý a první zákona na ochranu republiky, jednak přestupkem podle § 23 zákona o tisku a Antonín B. přečinem zanedbání povinné péče podle čl. III. čís. 3 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. a § 42 odst. druhý zákona na ochranu republiky a přestupkem § 23 zákona o tisku, zrušil však podle § 290 tr. ř. rozsudek ve výroku, jímž byli obžalovaní Václav P. a Václav Z. Kromě přestupku podle § 23 tisk. zák. a přečinu podle § 42 odst. druhý zákona na ochranu republiky a čl. III. čís. 3 zákona čís. 142/1868 ř. zák. uznáni vinnými též přestupkem podle § 42 odst. první zákona na ochranu republiky a podle čl. III. čís. 3 zákona čís. 142/1868 ř. zák., dále též ve výroku o trestu a dalších výrocích s tím souvisejících, a vyměřil těmto obžalovaným za zbývající přečin podle § 42 odst. druhý zákona na ochranu republiky a podle čl. III. čís. 3 zákona čís. 142/1868 ř. zák. a přestupek podle § 23 tisk. zákona nový trest, mimo jiné z těchto